

PAROCHIE VAN DE H. MARTINUS te Groningen

Parochiebrief 4-6-2022

No. 2022.10. (61)

PINKSTEREN

Inhoud:

1. Van de pastoor
2. Trouw breng het leven tot bloei - gedachten bij het boekje Ruth
3. “Wij wachten op de Geest beloofd” – een lied van Marijke de Bruijne
4. Diocesane livestreamvieringen
5. Hoe wij vieren
6. Thuiscollecte
7. Contact

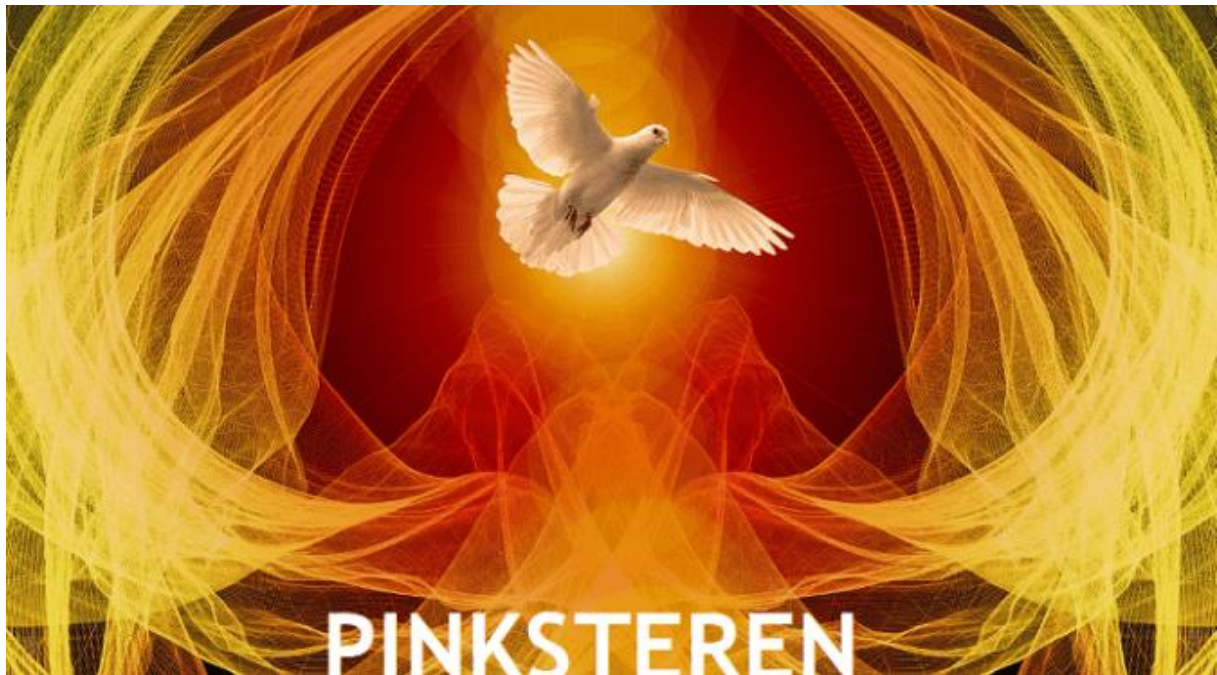
1. Van de pastoor

Zondag 5 juni viert de kerk het feest van de vijftigste dag van Pasen, *Pinksteren*, het feest van de uitstorting van de Heilige Geest. Die dag is er om **11.00 uur** een feestelijke **eucharistieviering** in onze Groningse parochiekerk.

Met ingang van 1 juni zijn de *beperkende maatregelen* voor de vieringen in onze kerk *opgeheven*. Dat betekent dat de wijwaterbakjes weer gevuld zullen worden en dat bij de vredegroet mensen, als zij dat willen, elkaar weer een hand kunnen geven. Drinken uit de kelk is hiermee ook weer toegestaan. Wat dit laatste betreft zullen wij in onze parochie nog even wachten en hoor ik graag uw mening hierover.

Als *overweging* treft u dit keer geen tekst van mijn hand, maar een tekst die ik in mijn mail vond in de Nieuwsbrief van het Nederlands Bijbelgenootschap. Het gaat over de trouw van Ruth, de vrouw naar wie een klein, maar mooi boek in het Oude Testament is genoemd. Dit boekje wordt in de synagoge op Pinksteren gelezen. Omdat dit jaar het joodse en christelijke

Pinksteren op één dag vallen, werd dit stukje in de nieuwsbrief opgenomen. De schrijver verbindt de trouw en toewijding van Ruth en de trouw en toewijding van de jonge kerk na Pinksteren. Ik vond het een originele Pinksteroverdenking, die ik graag doorgeef.

Dit stukje wordt gevolgd door het gedicht *“Wij wachten op de Geest beloofd”* van Marijke de Bruijne (1936-2020), geschreven als een “pinksternoveen”. Marijke, een vruchtbaar schrijfster van gedichten, liedteksten en zelfs drie oratoria, werd wel de vrouwelijke Huub Oosterhuis genoemd. Zij was gehuwd met Bas Koijck (1933-1985), die aan de wieg stond van onze Groningse parochie in 1977 en na zijn diakenwijding in 1978 tot zijn dood als eigenlijke pastor van de parochie fungeerde. Dit lied, dat in het Liedboek van de protestantse kerken staat, werd gezongen als offertoriumgezang tijdens de eucharistieviering, die afgelopen donderdag 2 juni werd gehouden in het kader van de jaarlijkse zitting van de Provinciale Synode van de Geestelijkheid van onze kerk. Het sprak mij zeer aan en daarom deel ik het hier graag met u.

Gemeentevergadering

Op zondag 29 mei werden in de viering voorafgaande aan onze voorjaarsgemeentevergadering een aantal akten van de Aartsbisschop van Utrecht uitgereikt: de ontslagakte van *Christa Prinsen* als lid van het kerkbestuur en de benoemingsakten voor *Renée Lokman* en *Paul Towles* (verlenging). Daarna mocht ik namens de Aartsbisschop aan *Ab Mollema* de *Willibrordikoon* uitreiken. De *Willibrordikoon* is een teken van waardering die in onze kerk aan mensen die zich bijzonder voor de kerk hebben ingezet, wordt uitgereikt. Ab heeft vanaf 2008 bijna onafgebroken in het kerkbestuur gezeten of als lid of als adviseur en dan noem ik niet de vele andere dingen die hij in die jaren daarnaast voor kerk en parochie deed. Hij werd door iemand het “oliamannetje” van de parochie genoemd.

Op *gemeentevergadering* werd verslag uitgebracht van het parochieleven in het door de coronapandemie getekende jaar 2021.

De *kascontrolecommissie* bestaande uit Grietko Huizinga en Maarten van Stokkum bracht verslag uit. Zij konden melden dat alles door hen wel bevonden was, wat een applaus van de vergadering voor het werk van administrateur en penningmeester betekende.

Gabrielle Hooimeijer, die niet zelf aanwezig kon zijn, had een schriftelijke impressie van de zitting van de Synode, op 9 april in Amersfoort gehouden, aan Adrie Paasen meegegeven om voor te lezen. De gemeentevergadering koos Gabrielle bij acclamatie tot haar afgevaardigde naar de Synode. Deze positie was vrijgekomen omdat *Astrid Zomervrucht* had laten weten, dat zij na vele jaren afgevaardigde te zijn geweest, het stokje wilde doorgeven. Astrid, nogmaals dank voor jouw inzet als synodeafgevaardigde.

Begin september zal de *jaaragenda* voor het kerkseizoen 2022-2023 worden gepubliceerd. Het vond instemming dat een aantal malen per jaar na de viering een lezing of een gesprekskring zal worden gehouden. De thema's hoeven niet alleen bij de pastoor vandaan te komen, u bent daarom allen van harte uitgenodigd om thema's daarvoor bij hem aan te dragen.

De al enthousiast voor de komende maand aangekondigde "lezing met plaatjes", die de geschiedenis van onze Nederlandse Oud-Katholieke Kerk tot onderwerp zou hebben, zal worden verschoven. 19 juni bleek niet zo'n goed gekozen datum te zijn: het is dan nl. vaderdag en dat betekent dat sommige mensen na de dienst andere "verplichtingen" hebben. Zondag 3 juli is nu de nieuwe datum.

Ik wens u allen een gezegend Pinksterfeest.

Hartelijke groet,
Wietse van der Velde, pastoor

2. Trouw brengt het leven tot bloei.

Wat is het goede leven? Een vraag die de meeste mensen, van vroeger en nu, wel eens stellen. Het feest van Pinksteren kan hierbij inspiratie bieden. De Bijbelse verhalen rond Pinksteren zeggen: het draait om trouw. Trouw en toewijding brengen het leven tot bloei onder Gods zegen.

Dit jaar vallen Sjavoeot, het joodse Pinksterfeest, en het christelijke Pinksteren op dezelfde dag. In de synagoge wordt dan het boek Ruth gelezen. Ook herdenken de Joden dat Israël de Thora van God ontving met regels voor het goede leven. Christenen herdenken de komst van de heilige Geest en het begin van de kerk in Jeruzalem, een bijzondere gemeenschap.

De trouw van Ruth

In het boek Ruth speelt 'trouw' een belangrijke rol. Denk maar aan de keuze van Ruth. Ze is vastbesloten mee te gaan met Naomi, terwijl dat helemaal niet voor de hand ligt (zie [Ruth 1:16-19](#)). En Ruth gaat nog verder. Volgens de wet, de Thora, was ze vrij om nu te trouwen met wie ze wilde. Maar ze kiest voor een andere weg. Door Boaz een huwelijksaanzoek met een beroep op zijn positie als lossers (zie Ruth 3:9), bewandelt Ruth een bijzondere weg. Als lossers zou Boaz niet alleen voor Ruths eigen toekomst zorgen, maar ook voor die van Naomi én voor die van hun overleden mannen.

Ruth en Naomi

Boaz zegt daarover: 'Moge de HEER je zegenen, mijn dochter. Dit getuigt van nog meer trouw dan wat je voorheen al hebt gedaan' ([Ruth 3:10](#)).

Trouw zijn is moedig

Ruths trouw laat zich niet beïnvloeden door de rationele bezwaren en het sombere toekomstbeeld van Naomi. Ze heeft een diepe drijfveer om te doen wat goed is voor de ander, ook al gaat het tegen de sociale verwachtingen en haar eigen belangen in. Daarom noemt Boaz Ruth ook 'moedig' ([Ruth 3:11](#)).

De trouw van Boaz

Ook Boaz is een toonbeeld van trouw, van iemand die liefdevolle daden verricht zonder een beloning te verwachten. Als hij bij zijn maaiers komt kijken, ziet hij Ruth, de buitenlandse weduwe. Boaz was verplicht om armen en weduwen aren te laten lezen. Maar hij gaat een stap verder: hij heet haar hartelijk welkom, geeft haar ruimschoots te eten en te drinken en zegt zelfs tegen de maaiers dat ze extra koren op het land moeten laten liggen.

Julius Schnorr von Carolsfeld (1794-1872)

Als Ruth dit aan Naomi vertelt, zegt de laatste: 'Moge de HEER hem zegenen, want hij heeft trouw bewezen aan de levenden en aan de doden' ([Ruth 2:20](#)).

Trouw zijn heeft een prijs

Boaz' trouw blijkt ook uit het verschil met de eerste lossers. Die komt als eerste in aanmerking om het land van Naomi te kopen. Maar hij schrikt ervoor terug als hij te horen krijgt dat Ruth in zekere zin bij de koop is inbegrepen. Het kind dat ze zullen krijgen, komt op naam van haar overleden man en erft het land. 'Dat kan ik me niet veroorloven,' meent de eerste lossers en hij treedt terug.

Het offer dat eerste lossers niet bereid is te brengen, brengt Boaz wél. Hij besteedt er geen woorden aan, maar indirect begrijpen we: deze daad van trouw kost hem wat. Trouw zijn heeft een prijs. Het is alsof de mannen in de poort, de getuigen van de afspraak, dat ook inzien. Boaz doet iets bijzonders. Ze beantwoorden zijn bijzondere daad met hun bijzondere gelukwensen ([Ruth 4:11-12](#)).

Trouw brengt het leven tot bloei

Het verhaal van Ruth laat zien hoe door het betonen van trouw het leven tot bloei komt onder Gods zegen. Trouw betonen gaat verder dan wat je volgens de regels en sociale codes verplicht bent. Het vraagt om moed. Door trouw in praktijk te brengen, bouw je mee aan de schuilplaats die God wil bieden voor ieder die dat nodig heeft.

Ruth en de messiaanse tijd

Het opvallende aan het verhaal is van Ruth is dat zij, een vrouw uit Moab, als lichtend voorbeeld deze weg van trouw bewandelt. Haar toetreding tot Israël verwijst naar de messiaanse tijd waarin de volken naar Sion zullen trekken. In de messiaanse tijd zal de diepe wijsheid die in de Thora verborgen ligt, ten volle bekend worden.

Een andere hint naar de messiaanse tijd ligt in de naam David, de naam waarmee het boek Ruth eindigt. Zijn naam is verbonden met de messiaanse koning. Hij komt om de armen en behoeftigen te bevrijden en zijn komst laat een nieuwe heilstijd beginnen.

In de messiaanse tijd leven de mensen in vreugde samen, saamhorig, solidair, eensgezind en trouw. Op zo'n manier wordt de gemeenschap van Betlehem beschreven. Ruth en Boaz zijn daarin lichtend voorbeeld van het leven in liefde en trouw, waardoor alles tot bloei komt onder Gods zegen.

Lucas beschrijft op een vergelijkbare manier hoe de gemeenschap van Jezus' leerlingen leefde, na de komst van de Geest op het Pinksterfeest. Het is een gemeenschap geleid door de Geest, die trouw is aan God en aan elkaar. Een gemeenschap die alle volken zou gaan omvatten. Een prachtig ideaalbeeld.

Beide voorbeelden van trouw en toewijding, in Ruth en in Handelingen, vormen een aanstekelijk en inspirerend beeld van hoe het leven als mensen van God eruit kan zien.

Matthijs de Jong

Hoofd Vertalen bij het Nederlands-Vlaams Bijbelgenootschap

en bijzonder hoogleraar Bijbelwetenschap aan de Vrije Universiteit Amsterdam.

3. Wij wachten op de Geest beloofd

*Wij wachten op de Geest beloofd,
de Geest van kennis, hulp en troost.
Kom Geest van God, daal in ons neer.*

Wij wachten op de heilige Geest,
als wind die waait waarheen zij wil,
die komt en gaat en ons vervult,
Kom Geest van God, waai alles schoon.

Wij wachten op de heilige Geest,
als krachtig dansend vlammenspel
dat loutert, reinigt en herschept.
Kom Geest van God en vuur ons aan.

Wij wachten op de Heilige Geest
als duif die hart en ziel doorstraalt
wanneer zij zilver in ons daalt.
Kom Geest van God zo vederlicht.

Wij wachten op de Heilige Geest
als wijsheid die ons inzicht geeft
in wat er diep in mensen leeft.
Kom Geest van God, geef goede raad.

Wij wachten op de Heilige Geest
als wolk nabijheid overdag,
een sterrenmantel in de nacht.
Kom Geest van God, wees om ons heen.

Wij wachten op de Heilige Geest
als taal die mensentalen bindt
tot weg naar onderling begrip.
Kom Geest van God, laat ons verstaan.

Wij wachten op de Heilige Geest
als geest die zeven gaven brengt
hulp en steun voor onderweg.
Kom Geest van God, breng uw geschenk.

Wij wachten op de Heilige Geest
als adem van het leven zelf,
die dode stof tot leven wekt.
Kom Geest van God, blaas leven in.

Wij wachten op de Geest beloofd,

*de Geest van kennis, hulp en troost.
Kom geest van God, daal in ons neer.*

Een noveen is een gebed dat negen dagen gebeden wordt, in dit geval dus een gebed om de heilige Geest voor de dagen tussen Hemelvaart en Pinksteren. Na de hemelvaart zijn de leerlingen van Jezus biddend bijeen in Jeruzalem (Handelingen 1,14).

In elke strofe van het lied wordt een gestalte van de Geest omschreven: wind (1), vuur (2), duif (3), wijsheid (4), nabijheid (5), verstaanbare taal (6), zeven gaven (7; vergelijk Jesaja 11,1-2) en levensadem (8).

Wietse van der Velde

4. Diocesane livestreamvieringen

Iedere zondag en op de belangrijkste feestdagen wordt voor het aartsbisdom Utrecht een *livestreamuitzending* om 10.00 uur vanuit de *kathedrale kerk te Utrecht* verzorgd.

Op de landelijke website van de OKKN www.OKKN.nl kunt u de link aanklikken.

5. Hoe wij vieren

Per 1 juni zijn alle coronamaatregelen die het kerkelijk leven beperkten vervallen.

Dit betekent voor onze manier van vieren het volgende.

1. De 1,5 meter afstand komt te vervallen.

2. Een vaste zitplaats is niet meer nodig.

N.B. Door het flexibele karakter van de zitplaatsen in de kerk, is het voor iedereen die dat wenst mogelijk om de anderhalve meter afstand te bewaren.

3. Een mondkapje hoeft niet meer gedragen te worden.

4. Bij het uitwisselen van de vredegroet kan men elkaar met het geven van een hand, een hoofdknik of een lichte buiging "vrede" wensen.

5. De heilige communie wordt onder twee gedaanten uitgereikt.

Hygiëne blijft ook hier een rol van betekenis spelen. Het drinken uit de kelk wordt echter in onze parochie nog niet gedaan. De kelk wordt door een assistent vastgehouden. U kunt dan de hostie in de wijn dopen.

Het blijft de persoonlijke keuze van iedere communicant om de heilige communie onder één of twee gedaanten te ontvangen.

Wietse van der Velde, pastoor

6. De 'thuiscollecte'

U kent allemaal dit zinnetje uit de afkondigingen, de zgn. 'thuiscollecte': "*De collecte tijdens het offertorium is bestemd voor het mogelijk maken van onze vieringen*"... Onze vieringen zijn gelukkig hervat, maar nog niet iedereen durft het aan naar de kerk te komen of men is om andere redenen verhinderd om de viering bij te wonen. En toch gaan de kosten gewoon door. Het Bisschoppelijk Bureau herinnerde ons, juist vanwege die doorgaande kosten, de inkomsten uit de thuiscollecten daarom niet te vergeten. Terecht natuurlijk. Verschillende parochies hebben verschillende oplossingen. Wij stellen voor om het simpel te houden. En dat is dat u gewoon af en toe een bedrag overmaakt op de bekende bankrekening van de kerk.

Rekeningnummer van de parochie is:

NL12INGB0003941884 t.n.v. Oud-Katholieke parochie v.d. H. Martinus te Groningen, onder vermelding van 'thuiscollecte'.

Dan weet Christa wat de bestemming is. (Bijkomend voordeel van overmaken is ook nog dat het daarmee aftrekbaar is van de belastingen).

7. Veilige kerk

De OKKN hanteert een actief beleid om een veilige kerk te waarborgen. Alle informatie hierover is te vinden op de website: <https://oudkatholiek.nl/organisatie/veilige-kerk/>

Contact

Oud-Katholieke parochie van St. Martinus te Groningen

deservitor (waarnemend *pastoor*):

can. drs. Wietse van der Velde,

Jan R. Stuustraat F8,

9663 SE Nieuwe Pekela

tel. 0597 221080/06 481 99 493

secretaris

Renée Lokman

mail: secretaris@groningen.okkn.nl

